

דף מס. 1 מתוך 11
עותק מס. 1 מתוך 4

הטל: 17.00

Handwritten notes and signatures:
נחמיה
וואל
(ג)

פרטיכל סטנוגרפי

של דיון בנושא מעלה-אדומים.

תל-אביב, 8.1.1975.

נכחו: רה"מ י. רבין, השרים א. אוזן, י. גלילי, א. עופר, ש. פרס, י. רבינוביץ;
מ. זורע (מנהל מקרקעי ישראל), מ. נצר (מש. הבטחון), א. גפני (אגף תקציבים),
תא"ל א. פורן, מר א. מזרחי, סא"ל א. תהילה.

רה"מ י. רבין: נתחיל בדיון ובינתיים יופיעו השר עופר ומר גפני.
י. גלילי: הצעה לסדר: אבקש, קודם-כל, שראש-הממשלה יגדיר את סדר הדיון. ומיד אומר למה כוונתי.

י. רבינוביץ: את בר-לב לא הזמנת?
י. רבין: לא.
י. גלילי: אני מציע לא לעסוק במה שהיה עד כה, אלא מה לעשות מחר לביצוע.
אני מציע שהדיון יהיה על מה שיש לעשות מחר לביצוע החלטת-הממשלה ב-24 בנובמבר, על פיתוח מעלה-אדומים כאזור-תעשייה לירושלים, בהתאם להבטחה של ראש-הממשלה לזמן את הגורמים הנוגעים בדבר ולגבש הצעה.
אני מחשיב מאד הגדרה ברורה בנידון.

י. רבין: אני מקבל הצעתך כהצעה לסדר. איני רוצה לפתוח חקירה והערכה - מה היה. היתה החלטה, הבעיה היא למצוא עכשיו את הכלים בהתאם לסיכום שנתקבל בשעתו, שניגשים בשלב ראשון לעבודות-תשתית והביצוע יהיה כפי שהיה נראה לי הגיוני, באמצעות מינהל מקרקעי-ישראל, ומשרד החקלאות; אם כן היעוד לכאורה, ולא רק לכאורה, הוא בשביל פיתוח תעשייתי - בכל זאת להתחיל בשלב זה בפיתוח התשתית בנושא זה.
אני מציע שיהיה זה הבסיס, אלא אם יש לשר הבטחון מה לומר.

ש. פרס: ישראל יתרגז עלי, אבל אני מבקש סליחה: הייתי היום בגליל, בהיררכיה שלו, ויש שם שבע מאות בנים שרוצים להתיישב בכפר-תעשייתי. זו פעם ראשונה שאני שומע על-כך. ישנם שם שבע-מאות בני-מושבים הרוצים להתיישב.

י. רבין: זה לא נוגע לישיבה. אני מצטער, שבשבילך זו תגלית. הבעיה, שכל המושבים מתפוצצים מכוח-אדם ואין היכן למצוא פתרון לבעיה.

ש. פרס: אפשר ליהד את הגליל.

י. רבין: טוב, באמת!

אולי במקום לבנות שיכון בבעל-חצור - תבנה בגליל, ואז יהיה יהוד הגליל. (?)
י. רבינוביץ: לסדר של הסדר: אני מבין שאנו צריכים היון לשאול את השאלה; אני קמתי בסוף הישיבה בענין מעלה-אדומים ואמרתי: אין לזה תקציב, רבותי. אני חושב שמה שהערת - נרשם בסטנוגרמה ואיני יודע איך מתחילים לעבוד בלי שישבו אתנו.

י. רבין: אם כן, על זה יושבים אנו עכשיו.

י. רבינוביץ: לא, אדוני ראש-הממשלה, - מישהו יתבע הסברה. גם אם לא תדבר על כך - יתבעו ממך הסבר.

גם אם לא תדבר על זה - יתבעו ממך הסבר. אין קורה, שאין תקציב, אחר שאני אומר מה שאומר ויוצאים לשטח ואומרים שהעניין מסוכן בהשקעות והתחייבויות של הרבה מאד כספים. מי

י. רביץ:

שאלתי פשוטה: נתקבלה החלטה בממשלה. אני בעד שהחלטת הממשלה תתבצע כפי שהצרתי.
בשחב ראשון תיעשה עבודת-תשתית אמצעות מינהל מקרקעי ישראל ותהיה זו עבודת-תשתית בסיסית.
אני יודע שיכול להיות שזה לא בהתאם להגדרות הכי מסודרות, אבל אני בעד
זה שיגשו לביצוע, לשנת 1975, של עבודת-התשתית הזאת.

אם הייתי שומע אתי כאן היום - נניח שיש בעיה תקציבית: מה אתה מעדיף? -
את ענין עיר בגולן, או ענין מעלה-אדומים - אני מעדיף את מעלה-אדומים על ענין העיר בגולן.
אם אתה רוצה להעמיד אותי בפני הפיתוי הזה - זו תשובתי.

י. רבינוביץ: אני מדבר לסדר, כי בשבילי הסדר, אם לא תהיה תשובה - זה לא ירד מסדר-
היום.

י. גלילי: הלוואי ודנו בענין ואדוז כמו בזה...

א. עופר: בואדוז יכול להיות מה שיש בואדוז. שמעום פרס מסכים שאגייס אנשי-צבא?

ש. פרס: כן;

א. עופר: בבקשה. אם מזמינים דירות או בתים - זה בטיפול משרד השיכון, ולא אחר.

י. גלילי: אני מציע ועדת אגרנט על עסק זה וגם על העסק של חברת-שיכון. בו נעשה ועדת-
חקירה.

שאל אותי טונואי ואמרתי, שעשיתי כל דבר, שלא בניגוד להחלטת-הממשלה ואני מעדיף
להחקר על זה מאשר על ואדוז. מה אתכם?! כל העתונות הוצפה בענין זה. והיא ניזונה ממשרדי-
ממשלה. זו חרפה! תחדלו מזה! ואני מסכים לכל בירור.

א. עופר: אני מסכים לכל בירור, אבל נעשה עדיפות. זה מה שנוגע לי.

מ. זורע: יש ועדת-תיאום, שכאשר קיבל המינהל את ההחלטה של הממשלה לפתח את השטח - הוא

עשה ועדת היגוי, בה שותפים לא אחרים מאשר המשנה למנכ"ל משרד השיכון, ואיש
מיוחד, שנקבע על-ידי שר המסחר והתעשייה ובשיתופי, בשיחה במשרדו והאיש נקרא למשרד וקיבל את
הג'וב לייצג את משרד המסחר והתעשייה ובוועדת ההיגוי. על כן, לא ברורות לי הטענות שזה
לא בתיאום.

א. עופר: עזוב את מעלה האדומים. תל אביב, אין בה ועדת היגוי. כל הזמנה לביצוע פעולות
שיכון בארץ - ואפילו של הסוכנות, בשביל זה קיים משרד השיכון והוא המבצע.

י. רביץ: אתה הזמנת שיכון (פונה אל זורע).

מ. זורע: יש לי ועדת-היגוי, לענין זה ולמרות החלטת-הממשלה, שלא כללה משרד השיכון

בתוך הגופים העוסקים בדבר, הכנסתי את המשנה למנכ"ל משרד השיכון לתוך
ועדת-ההיגוי, והוא הצביע עם כולם גם על צורת הפעלת השיכון לעובדים.

א. עופר: איני יודע מי הכניס אותו. ודאי הכנסו אותו אלא שאני - גם אם הכנסו
אותו - איני רשאי להחליט בניגוד למקובל בממשלה.

ש. פרס: אי-אפשר שבכל מקרה יהיה רק השר.

י. גלילי: עופר, הסתלק מהבירור וצא מזה, וידיך על ראשך.

א. עופר: אמרתי לזרו, ששיכונים עושים באמצעות משרד השיכון.

מ. זורע: הוא שעשיתי.

י. רביץ: הוא פנה למשרד השיכון בענין שיכון.

א. עופר: יפה. רק בעניני שיכון בתעשייה איני עוסק.

מ. זורע: שיתפנו בזה את כל המשרדים; באשר למשרד מסחר ותעשייה ועדת-ההיגוי, לפי

פקודה מפורשת שלי, כאשר ישבתי בראש ועדת-ההיגוי, הודעתי שלמשרד המסחר

והתעשייה יש זכות ווטו על כל מפעל.

י. רבין: נחזור עתה לענין, אחרי שכל אחד הוציא את "הסטים".
אברהם, אני מצטער - כולם ידבבו עתה ברוח טובה: היתה החלטת-ממשלה; בהחלטת-הממשלה לא סוכם באותו שלב על פרטים, פרט לדבר אחד, שאת עבודות התשתית נטיל או אני סיכמתי שנפיל על המינהל ובתיאום עם הגורמים האחרים.
א. אוזן: זה היה בהחלטת הממשלה לפי סיכום שלך.
י. רבין: עוד יותר טוב: אם יש למישהו השגות, צריך לבוא ולומר זאת.
י. רבינוביץ: כתבנו מכתב, שבלי סיכום על תקציב - לא מתחילים בעבודות.
י. רבין: בסדר. בעייה שניה היא התקציב.
א. עופר: אני רוצה לתקן את ההחלטה, אם אינה ברירה. אני הבנתי, שזה אזור-תעשייה, ולא חשוב לי ואינני לוחם מלהמתו של שר המסחר והתעשייה, אם הוא עושה עבודות-תשתית. אינני יודע איך עושים מפעלי-תעשייה. אבל עבודות-תשתית של שיכון עושה רק משרד השיכון; עוד לא היה בארץ מקרה, שאם הדבר קשור לשיכון - לא משרד השיכון מבצע זאת ואם זה לא כך - אתנגד להחלטה ואבקש להביא זאת לממשלה.
אם זה לא שיכון - אינני מתנגד. אם זה לא שיכון - זו אינה תשתית לשיכון. אם כן - צריך לעשות זאת עם תכנון ואינן תשתית בלי תכנון ואינן תכנון בלי מהכננים ולא היה עד עכשיו שום גורם, שעשה זאת, מלבד משרד השיכון.
מ. זורע: לא הוחלט על צורת השיכון. על אופיו, ואם זה יהיה ישוב. יש החלטת-ממשלה שזה שיכון לעובדים בלבד, על האתר עצמו. אלה שיעבדו בפיתוח האתר ובבית החרושת הראשון או בשניים הראשונים. וזה זמני בלבד.
לענין זה, אני חושב שלא קובע, כלומר - לא לזה אני מקווה או מאמין התכוון שר השיכון.
אך אני יכול להבטיח לך, ששום שיכון קבוע לא נעשה במקום. שום תכנון בענין זה לא נעשה. כאשר זה ייעשה - זה יימסר לך ברצון רב.
א. עופר: אני אומר לכם -
ש. פרס: שמעתי שמישהו אמר, שמשרד השיכון לא עוסק בתכנון בתים, אלא ערים.
א. עופר: שכונות - גם כן. יש מקומות שאני מתנגד להחלטת הממשלה לגבי בנייתם. פנו אלי אנשים ודברו אלי כאדם ואני מתנגד לזה והתנגדתי אז ואני יכול היות להצביע נגד כל מה שהחליטה הממשלה במאי והם יודעים שאבצע זאת. אני יכול לעשות זאת גם בניגוד לדעתי; כל מה שמחליטה הממשלה - אבצע.
י. גלילי: הערה ברוח טובה באזני אברהם עופר וחברים אחרים: היות וראש-הממשלה ראה לנכון שיטפל בזה שר החקלאות כממונה על המינהל - כאנשים שנכנסו לענין - נפגשתי עם שר החקלאות ועם זורע והעברתי זאת בכתב גם לראש-הממשלה ושם נאמר כך:
1. אני הודעתי לאדמוני ולזורע, כי ראש-הממשלה אמר בישיבת-ממשלה ב 24 בנובמבר, כי נושאים כמו תקציב והשקעות וכיוצא בזה טעונים בירור והוא יזמן הגורמים הנוגעים בדבר כדי להחליט.
ב. מאחר ושר החקלאות נוטל לעצמו את האחריות לנושא - הבהרתי בכתב את ההנחיות:
1. אזור מעלה אדומים יפותח כאזור-תעשייה לעיר ירושלים;
2. לא חושבים להקים במקלה אדומים ישוב עצמאי, עיר שכונה, ישוב. כל הנושא של - הדפוס הישובי נשאר פתוח והחלטה מוסמכת תתקבל בשעתו.
3. מפעלי-תעשייה באזור יוקמו בהסכמת משרד המסחר והתעשייה.
4. שיכונים למגורים לא הוא יקבע, אלא זה ייקבע לפי החלטה לאנשים שתעסקתם באזור מעלה אדומים.

זה אומר שמכינים מגורים לאנשים העובדים שם.
פיתוח האזור ייעשה בהתאם לצרכי הפיתוח ענייני, תעשייתי של ירושלים ובתיאום
עם עיריית ירושלים. ככל שתידרש פעולת הפקעה של קרקעות - הדבר ייעשה לפי החלטת ועדת-שרים
וכו'.

שום עבודות מעבר לזה - לא נקבעו.
אני חושב ששר השיכון צודק, ואם ניגשים לבנות שם שיכון-קבע למגורי-קבע, זה
ריך להעשות על-ידי משרד השיכון או בהסכמה אתו על-ידי גורם מוסכם אתו, כפי שזה נהוג בכל
מקום.

על כן, ענין זה הוא מחוץ לכל ויכוח.
ועתה, לשר האוצר, לגבי העבר: בחומר שהינחנו על שוהן-הממשלה ב-24 בנובמבר,
סאז הוחלט על זה, נאמר במפורש בכתב: "פיתוח ראשינו, קה"ל, - הסכימה לבצע באמצעים שלה
וכמקדמה למספר שנים עבודות פיתוח-תשתית בשטח בשלב ראשון, עד 31 במרץ 1975 יוקצב על-ידיה
סכום של 6-8 מיליון לירות למטרה זו. בסכום זה שהוסכם בין קה"ל ובין המינהל - מגלגלים את
התחלת העבודות. למחרת ישיבת-הממשלה ביקשנו מראש-הממשלה לזמן את הפורום הזה, והיו לו צרות
אחרות - וזה נדחה. אילו היה פורום זה מזדמן קודם - היינו חוסכים דם, פרט לדם שמקורו
בהתנגדות פוליטית לענין והתנהגות והזנה רשעית של העחונות, עם מסמכים פנימיים של המשרדים.
אבל לזה לא אכנס עתה. כל מי שמבקש בירור - אני מציע לו להסתלק מהבירור, כי
לא יצא עם ידו על העליונה.

א. עופר: הסוף - זה לא רוח-טובה...

י. רבינוביץ: סדר צריך להיות: מי מתכנן אזור-תעשייה? - אזור-שיכון, אני מבין שמתכנן
משרד השיכון, מי מתכנן אזור גדול של תעשייה לירושלים? איני מדבר עכשיו על
תקציב. אלא מה הסדרים? - אני רוצה לדעת מה הסדר כאן.

י. רביץ: היה סיכום בענין זה. אני יודע שהוטל על שר החקלאות וכו'. אבל בכל זאת -

מ. זורע: יש לזה הסטוריה, משנת 1970. בשנת 1970-1971, אם איני טעה, עיריית ירושלים ראתה
ששטח-תעשייה שלה הולכים וכלים, לרבות שטח התעשייה החדש בעטרות.

והיא הסלה על החברה הכלכלית לירושלים, בשנת 70-1969 או בשנת 1971 את העבודה והם עשו מחקר
של ביקוש לתעשייה בירושלים והוציאו חוברת כפולה בעובי של 1,5 ס"מ, שם ישנם כל האספקטים - מדוע
דרוש אזור-תעשייה חדש לירושלים, ומכל המקומות שבאו בחשבון, מחוץ ובפנים הקו הירוק והסגול -
הוצבע על מעלה-אדומים, כעל אזור-תעשייה, ונחקרו שם רוחות, טופוגרפיה ועוד, - הכל עשירים וחמש
שנים קודת לשנת התכנון. וחוברת זו נמצאת כרגע בעבודה, והיא הטיבה למה, אשר הוחלט בממשלה
על כך - נמצא כבר תכנון מוקדם בידנינו, ולא נותר אלא לתכנן את המקום - "ברחל-בתך-הקטנה",
כשתכנון ראשוני נעשה על-ידי אדריכל ענב, לפני כן, ויכולנו להופיע מיד אחר החלטת-הממשלה
עם סקר, מחקר, תכנון ראשוני, המצביע אפילו על מקומות-מגורים בסביבה, מגורי-קבע, בכל-מיני
אתרים בסביבה, משם ועד נבי-סמואל, כולל אזורי-תעשייה בראחל בתך הקטנה... וכל המחואמים נמצאו
מוכנים לקראת אותה ישיבת-ממשלה.

ש. פרט: מתברר שזה התכנון הכי רציני שנעשה באיזה מקום שהוא בארץ...

מ. זורע: בדיוק כך.

י. רביץ: השאלה של שר האוצר לסדר: ישנה התכנית. מה ההיררכיה לגבי הביצוע של

הנושא?

מ. זורע: משרד המסחר והתעשייה שותף בעניינים אלה למן השלבים הראשונים.

י. רבינוביץ: מענין אותי ותאמין לי, שאני מכיר את הענין יותר מאשר מישהו חושב, אבל יש לי

י. רבינוביץ:

ויכוח על צורת העבודה במינהל, ועל תפקידיו שנים רבות. אני שואל אם אנו החלטנו לבנות אזור-תעשייה, או שזה שייך לעיריית ירושלים ובחפץ-לב אתן להם, ושהגוף הכלכלי שיטפל בהם - יש לו נסיון בזה; או שיטפל בזה משרד המסחר והתעשייה.

א. אוזן: בעקבות השאלה של יהושע רבינוביץ: המינהל לא חיפש את התעסוקה הזאת. הממשלה

החליטה ואני מצטט - ואפשר לשנות את אם רוצים בכך, בסעיף א': לפתח אזור מעלה-אדומים כאזור-תעשייה של ירושלים בקווים כלליים, בהתאם למגמות ומפות שנערכו על-ידי הצוות - - -

ב. להסמין, עד להחלטה חדשה, את מנהל מינהל מקרקעי-ישראל לעשות פעולות. אחר-כך ישנו ענין התכנון. (קורא מכתב) אפשר להשתחרר מזה ולתת זאת למסחר ותעשייה או שיכון, או כל מי שתטיל זאת עליו,

הממשלה.

מ. זורע: על תיאום - איש לא יבוא אלי בטענות.

א. גפני: על סידורים שפועלים בתחום זה וסידורים אלה יכולים להיות חלק ממנה בפיתוח שטחי-תעשייה, בדרך כלל, היכן שזה לא יהיה. זה בתחום האחרייות של המיסחר והתעשייה ויש לו תקציב לזה וטעיפים תקציביים והוא עושה זאת ומקציב את הכספים לזה. והוא גם פנה אלינו בקשר לתקציב לשנת 1975, בהצעה שלו, שם יש בקשה לתקציב בין שאר שטחי-פיתוח תעשייה, גם לאזור זה, והבעיה היא רק שיש פער של מאה מיליון לירות בין מה שאנו יכולים להקציב, בין מה שהוא רוצה וזה שיים לחלק השני של הדיון.

מינהל מקרקעי ישראל נכנס לתחום הפיתוח והיו דיונים רבים בינם ובין ועצת מקרקעי ישראל, שאני חבר שם ויש החלטה במועצת מקרקעי-ישראל על בסיס הצעות ועדת התקציב שלה, שהיא תיכנס והוקמו מנגנונים לתכנון ופיתוח ודברים או תחומים בהם לא נכנס גורם אחר, כלומר - במקום שהיא רוצה לפתח אזור, כדי לדאוג להעלאת הרמה וערך הקרקע, וזה אחר-כך פיצול ומכירה להרבה בודדים - היא תיכנס לזה ויש גוף במדינה, ממלתי או לא-ממלתי שלוקח אזור שלם או נושא שלם או שכונה שלמה; שם יעשה זאת אותו גוף שיש לו אמצעים.

מ. זורע: זו לא החלטה-המועצה. החלטה-המועצה שמושי קרקע - יקבע המינהל, כל שימושי-הקרקע. זה משרד בלתי-אינטרסנטי.

א. גפני: אם במשרד המסחר והתעשייה יש גוף או הוא מחלטה עושה זאת בחלקו בעצמו ובחלק - בחברות משותפות, ואז המינהל יכול להשתתף בכסף, אם הוא רוצה, אבל יבצע זאת הגוף

ואז יש למשרד המסחר והתעשייה גוף, והוא עושה זאת ויש לזה תקציב. אני מבין שיש כאן תיאום עם המינהל, שעוסק בכל הנושא. והביצוע, כאשר מחליטים להקים דברים - יעבור למשרד המסחר והתעשייה, כמו שחלק שלשיכון - יעבור למשרד השיכון. עלול להיווצר "בלגן" גדול כאן.

עובדה שמשרד המסחר והתעשייה מבקש תקציב ופנו לקה"ל לבקש תקציב ומשרד השיכון רק בצד שלו, ואיני יודע מי עושה מה. אבל אלה צריכות להיות החלטות ברורות ובהתאם לקו שייקבע. וכל אחד - בתחמו.

י. רבינוביץ: עולים על-פני השטח דברים אחדים, שאני מציא את הדברים האלה לראש הממשלה, שלא עתה, אלא להמתין ולקיים בזה בירור מקיף מאד. הזדמן לי להיות גם שר השיכון זמן

רב והעניין מוכר לי.

י. רבין: כמו שלי הזדמן להיות שר העבודה באותו הזמן.

י. רבינוביץ: ולפני זה היה לי מגע בהיקף רחב עם ההתישבות. אני חושב שהמינהל, אם כי נגיע

מיד לתקציב, הרי עד שנגיע לזה - טוב שאנחנו מחליפים דעות. אבל אני אומר זאת

לעופר ולעצמי - שלא יכול להיות שמינהל מקרקעי ישראל יקים אגף תכנון. יש לנו משרד

י. רבין:

בינוי-ערים בלבד, ערים ושכונות בלבד. הוא לא אחראי על כל השיכון הפיסית של המדינה.

י. רבינוביץ: לא. אני מדבר על בינוי-ערים.

מדוע אני אומר זאת? - גם תעשיה וגם התישבות - יש הכניות מבוססות ומושרשות

ואני נגד זה ואמרתי זאת כאשר הייתי שר השיכון, שאני מתנגד שמנכ"ל המינהל יהפוך גורם מתכנן במדינה. איננו זקוקים לעוד עיבודים וכפילויות.

כן, אני יודע שהחלטנו על אזור-תעשיה לירושלים, בתקציב של משרד המסחר

והתעשיה ועל כן שאלתי - מדוע הוא לא כאן (שר המסחר והתעשיה). אני חושב שהוא שייך הנה.

י. רבין: היתה טעות.

י. רב נוביץ: הוא הכניס סכום מסויים והוא מתמקח אתנו על התכנון של ל מעלה-אדומים.

י. גלילי: אני רואה שהוא הצליח לשמור זאת בסוד בפנינו.

י. רבינוביץ: מדובר בסכום של 8 מיליון לירות. אני בעד תכנון השטח כפי שהחליטה הממשלה,

ובעד זה, שיתכנן זאת גורם, שמלאכתו בכך, והוא ממונה על כך - עיריית-ירושלים

או משרד המסחר והתעשיה.

י. גלילי: שאלה: אני שואל האם יש הבדל מי מתכנן?

י. רבינוביץ: יש הבדל, כי אני חושב שגם לך צריך להיות הבדל בנושא הסדר. . .

י. גלילי: כל העניין נראה בעיני מוזר מאד. היה דיון בממשלה, מאיר זורע היה בממשלה.

היו נציגים של שר האוצר ושר המסחר והתעשיה ושר השיכון וועדת-משנה

וועדת היגוי. אני שומע היום באופן סודי גילוי-סוד, שהיום דברתי עם שר המסחר והתעשיה על נושא

מעלה-האדומים, אם זה מעמד של אזור-פיתוח אלף או ב'. לא שמעתי שהוא מציע שהוא יתכנן אזור זה,

ושוא יבנה אותו.

א. גפני: גם בוועדה אצלך, נראה שהם יצטרכו תקציב לזה.

י. גלילי: אני חבר אתו ומדוע הוא צריך להסתיר זאת מהממשלה וממני - מה קורה כאן!?

הרי זה היה בישיבת-הממשלה? זה הונח בכתב בפני הממשלה. היתה על זה סדרת-

דיונים והיו נציגים של כל המשרדים.

י. רבין: כמה ועדות והת-ועדותהיו לענין זה.

י. גלילי: אינני ממונה על המינהל ואין לי פטריאוטיזם של המינהל, כמו שאני משוכנע

שאברהם עופר צודק באמרו, שאין לפצל עניני שיכון במדינה. אבל כאשר זה הופיע -

שאלתי את זורע אם הם עושים דברים מסוג זה. הוא אמר: א. הם עובדים על-ידי גורם, שהוא גורם

מוסמך. כלומר - המינהל הוא הזרוע לדברים מסוג זה. רק על-יסוד זה הצעתי לראש-הממשלה, שזה

יוטל על המינהל ולא היה על כך שום ערעור בממשלה. ואז קבלנו זאת וזה הכל.

א. עופר: מתערבים כאן שני ויכוחים, ואני רוצה להפריד ביניהם. ישנו ענין סדרי-העבודה

של הממשלה וענין מעלה-אדומים ואבקש להפריד בין שני אלה. על מה שיש ויכוח,

שיהיה ויכוח. על מה שאין ויכוח - שלא יהיה ויכוח.

כאשר באה הצעה לאזור תעשיה בענתות - התנגדתי והצעתי מעלה-אדומים כאזור תעשיה.

גם היום אני בעד זה ונגד שיכונים באזורי-התעשיה. אם החלטנו - החלטנו ואיני יודע גם מה

הוחלט.

י. רבין: לא החלטנו.

א. עופר: אני מציע שאם נפריד את הויכוח הזה ואחר-כך נחליט אם לעשות והבנתי את

ההחלטה ויכול להיות ויכוח אם החלטה, ואם צריך לעשות זאת בדחיפות גדולה יותר או

קטנה יותר.

י. רבין: זה ענין לאפשרויות תקציביות.

א. עופר: אפריים יודע, שאני מתייעץ אתו הרבה על עדיפות - היכן ללכת מהר יותר. כיו"ר הועדה לעניני התנחלות - אני מתייעץ אתו בענינים אלה. אך בינתיים השתרבב פנימה ויכוח, שלא טוב שהוא עולה. כי אילו עלה במקום אחר - לא היה לו אופי פוליטי. וזה הויכוח - איך עובדים משרדי-הממשלה.

ישנה מגמה של המינהל, שהוא מתכנן את הארץ; הוא בעל הקרקע, הוא יתכנן אותה ויאמר היכן יהיו ערים ותעשייה וכאשר הוא ישתף את הערים - יבוא משרד השיכון ויבנה את הבתים משרד המסחר והתעשייה ויבנה את התעשייה. אבל יעביר זאת למשרדי השיכון והתעשייה לאחר שיגמור הוא לתכנן ולפתח.

כמובן, שבועדת היגוי ישתף איש משרד השיכון או התעשייה - לא בא בחשבון, ואיש לא החליט על כך.

י. רבין: זה לא נושא לדיון כאן עתה. אם יש לך פרטי-ערעור על הגדרת תפקידו של המינהל, או על דרך הביצוע של העבודה של המינהל בכלל (א. עופר: במקרה זה).

- אבל הצגת תמונה כזאת: הוא מתכנן את הארץ.

א. עופר: כאן הוא ביצע ובכל המקומות האחרים - זה ויכוח תאורטי; כאן בפעם ראשונה הוא נכנס לאיזו לאגונה ואחר-כך נתעורר הויכוח וזה לא ילך ואיני רוצה שיערבבו כאן אפיק של ויכוח פוליטי עם עניני-תקציב.

ובינתיים - המינהל לא מפתח בנתניה ולא טפן ולא בערים. היה מקרה בממשלה הקודמת, שהוחלט שמשרד השיכון עם המינהל מקימים חברה משותפת לשלושה אתרים ואני הודעתי, שיותר לא יהיה כדבר הזה ואיני רוצה אותם עוד כשותפים. מה שהחלטנו אני מקיים וזה חוק - וזה אמור בראשון לציון ואזורי תעשייה במגדל-צדק.

מ. זורע: עוד לא הוחלט. זה אתה אמרת.

י. רבין: הנקודה שאתה מעלה עכשיו - למה לא משרד המסחר והתעשייה מפתח את אזור מעלה אדומים - אלא המינהל: - הבינתי אתך נכון?

זאת אומרת, - אם מקציבים לזה כסף - מי מפתח את המקום. זו הנקודה שאתה מעלה טוב.

מ. זורע: משרד המסחר והתעשייה עובד בפיתוח באמצעות חברת-מבני-תעשייה. חברה זו, עד לפני שנתיים עבדה ביחוד במרכז-הארץ. את רוב הונה הוציאה שם, ואת רוב תקציבה.

לפני שנתיים באתי בדברים עם שר המסחר והתעשייה הוחלטנו להעביר את נקודת-הכובד בלביל ולנגב. מאז הוא הורה, ואני טוען שזו יזמה שלנו, ל"מבני-תעשייה" לא לעשות במרכז הארץ דבר, אלא רק בגליל ובנגב. זו חברה ממשלתית בעלת מלאה של הממשלה, שכפופה למשרד המסחר והתעשייה.

לגבי ירושלים, הממשלה, יחד עם עיריית-ירושלים, הקימה בשנים קודמות, ובכל אופן - לפני שנת 1970, את החברה הכלכלית לירושלים. תפקידה באזור ירושלים כתפקיד "מבני-תעשייה" בגליל ובנגב כיום וביחוד במרכז. או בכל הארץ ד'אז.

החברה הכלכלית בירושלים, לפי מיטב האינפורמציה והיא בדוקה מאד, זו הנמצאת אצלנו, זו חברה שבנתה בעילות הגדולה ביותר, בניצול הקרקעות הטוב ביותר, את מבני-התעשייה היפים ביותר שישנם בארץ.

החברה הכלכלית לירושלים, בראשות המנכ"ל שלמה בלקין; ולאחר ישיבת-הממשלה באתי בדברים עם ראש העיר ירושלים, כי בראש וראשונה ראיתי את עצמי מחוייב לתאם את פיתוח אזור התעשייה לעירו שלו. שאלתי אם שלמה בלקין, מנכ"ל החברה הכלכלית לירושלים לקבל עליו,

כנציג העירקה בועדת ההיגוי, שתעבד את שטח מעלה-אדומים, והוא ענה בחיוב. שלמה בלקין שותף לועדת-ההיגוי.

י. רבין: אתם רוצים להבהיר מה למינהל מקרקעי ישראל ושלמה בלקין?

י. רבינוביץ: אני בהחלט בעד זה, אבל היום רוצים לקיים דיון נפרד.

י. רבין: הוא רוצה להגדיר אחריות.

י. רבינוביץ: נכון.

ש. פרס: יש כאן שני דברים, כפי שאני מבין: אני שותף לזה עם ימ"ח. יש עניין של ועדת-

היגוי בין-משרדית, ועניין מעלה-אדומים. אני מבין שתכנון נעשה על-ידי שלמה בלקין

וזרו אישה, לא כראש מקרקעי-ישראל, הוא יו"ר ועדת-היגוי בשלבי ההתפתחות והצמיחה הראשונים,

בועדת ההיגוי. זה לא עניין של תכנון, שעל זה אחראי בלקין.

מ. זורע: מטרנו לאדריכל, על דעת משרד המסחר והתעשייה, ועל דעת כל המשרדים האחרים.

ש. פרס: קומה אחת - יש בה ועדת-היכוי, בראשות זרו, עם כל הגורמים הנוגעים בדבר;

קומה שניה - חברה כלכלית לפיתוח ירושלים, שצריכה לתכנן.

א. גפני: כל אזורי-התעשייה שפיתחה החברה הכלכלית, כל ההסדרים אתה היו ובאו דרך

משרד המסחר והתעשייה. זה היה גם בעטרות, שזה אזור אחרון שהיא פיתחה.

מ. זורע: גם זה קשור - -

י. רבין: אתה מציע - - (י. רבינוביץ: שהממשלה תחייב את ההגדרה ותעשה זאת, ולא מינהל

מקרקע-ישראל, אלא משרד המסחר והתעשייה או - -)

א. גפני: כמו שיש חברת-מבני-תעשייה-ממשלתית, באזורים אחרים - בירושלים - זו החברה הכלכלית לירושלים.

י. רבינוביץ: שילמנו על זה "רעבע געלט".

א. אוזן: אני רוצה לבקש לזמן דיון ובריור כדי לקבוע את הויכוח המינהל והשיכון,

- אם המינהל צריך למסור קרקע-בור למשרד השיכון, או שעליו למסור אדמה מפותחת.

אבקש זאת כדי לגמור את הויכוח הזה, כי מדי פעם עולה העניין בפנינו מחדש.

מ. זורע: ישנה החלטה שואבת זאת מהחוק.

י. רבין: אני מציע שזה יהיה בדיון בועדת השרים לענייני-כלכלה בשלב ראשון.

א. אוזן: בבקשה.

י. רבינוביץ: אני מוכן.

י. רבין: ישנה ועדת-שרים לענייני כלכלה? - זה נושא שעליה לעסוק בו קודם-כל.

א. אוזן: אני אצביע, כמובן, נגד.

י. רבינוביץ: אני לא קובע עדיין עמדה.

י. רבין: היתה החלטה-ממשלה שיכול להיות שהיא לא טובה והיא הטילה זאת בשלב ראשון על

מינהל מקרקעי ישראל.

י. רבינוביץ: עד החלטה אחרת. אני הצבעתי בעד זה.

י. רבין: טוב. הנקודה היתה, שזה גורם שהיה מצוי יותר בשטח ועסק בזה

ואפשר היה להתחיל להזיז דברים באמצעותו. אבל ההנחה היתה, שהוצר דברים רק

בחחום הכללי ביותר, כי ההחטה היתה החלטה מינימליסטית.

עכשיו באה הבעיה השניה: לא מי, אלא באיזה תקציב.

י. רבינוביץ: לא. עכשיו אני בעד זה, שאנו מטילים - -

י. רבין: אם רוצים לקבוע איך מנצעים - מוכרחים בזה את משרד המסחר והתעשייה.

מוכרחים שהוא יהיה בזה. הוא צריך להיות בזה ולומר דעתו.

א. עופר:
י. רבין

מ. זורע:

אולי נגדיר את התקציב.

א. עופר:

בלי שר המסחר והתעשייה - אני מציע לא לעשות זאת.

י. רבינוביץ:

אני יושב עם שר המסחר והתעשייה על התקציב ביום ששי. אני מוכן לדבר אתו על כך. החלטת הממשלה ישנה ומחייבת וצריך לגשת לזה - מה התקציב ואיך עושים זאת.

י. רביץ:

אני מציע שנמשיך בשלב זה בהתאם להחלטת-הממשלה, ואם מישהו מציע לשנות החלטת-הממשלה - וזה מה שמציע שר האוצר -

י. רבינוביץ:

לא דברו על תקציב והתפזרו בלי לדון בזה, באותה ישיבה והלכתי וחשבתי שכאשר העניין יבוא לתקציב - אביע דעתי. והם החלו מפתחים את השטח. אני חושב שהכתובת היא משרד השיכון או החברה לירושלים, כלומר - העיר

ירושלים או משרד המסחר והתעשייה.

מ. זורע:

רק לא המינהל.

י. רבינוביץ:

אני חושב שלא יש לי דעה בעניין זה.

י. רביץ:

מי יכול לעשות זאת היום, מעשיה?

י. רבינוביץ:

החברה לירושלים.

א. גפני:

דרך החברה הכלכלית לירושלים.

י. רבינוביץ:

בונים זאת בשביל ירושלים.

י. רביץ:

ועדת השרים לענייני-התישבות ישבה על זה? ישראל?

י. גלילי:

זה לא נוגע לוועדת השרים לענייני-התישבות.

א. עופר:

אני חושב שמשרד המסחר והתעשייה יעשה זאת, אבל צריך להקים חברה מיוחדת לזה.

י. רבינוביץ:

אני מציע לעשות ביום ב' ישיבה בעניין זה.

י. רביץ:

זה שחיים בר-לב אינו כאן מכביד עלי מאד.

מ. זורע:

אני רוצה לדעת מה לא הלך כאן טוב? כי מחליפים סוס - כאשר משהו לא הולך טוב.

א. עופר:

דובר עקרונית בממשלה, אבל לא על הביצוע. הממשלה לא מחליטה על סדרים אחרים בביצוע.

א. אוזן:

כתוב שזה מוטל על המינהל.

ש. פרס:

לא יכולים לעשות צחוק מזה.

י. רביץ:

לדעתי, הממשלה קבלה החלטה. אם ננסה היום להתחיל לשים אבנים על תחילת-

הביצוע האלמנטרי בויכוח פורמלי כרגע - מי עושה מה - אנו מזמינים צרות.

א. עופר:

מדוע לא מזמינים את שר המסחר והתעשייה?

י. רביץ:

היתה כאן טעות.

י. רבינוביץ:

הוא יכול לעבוד שלושה-ארבעה חדשים עד שיסתיים הויכוח. לי יש דעה, אבל

יש לו תקציב של שמונה מיליון לירות של הקה"ל, שרשום בפנינו והוא יכול

לרוץ עם זה, אם יש לו תקציב לכך. אבל לגבי עצן התכנון של השטח התעשייתי, ששייך לירושלים -

יש לי דעה ברורה, - מי צריך לתכנן זאת. הממשלה יכולה להחליט אחרת...

י. רביץ:

הממשלה קבלה החלטה ואתה רוצה להביא בזה שינוי.

י. רבינוביץ:

הממשלה קבלה החלטה על תשתית. גם תשתית בהיקף רחב לא יכולה להיות בלי תכנון.

זה קשור בתכנון השטח, אם זה מיס או עפר או דברים אחרים.

י. רביץ:

יש תקלה בכך, שחיים לא כאן.

א. מזרחי:

אני שכחתי להזמין.

י. רביץ:

לכן, אני מרגיש לא-בנוח בנושא זה. ואי-אפשר לסכם בלעדיו, אבל אני רוצה לא

לדחות זאת. אני מוכרח לגמור זאת לפני יום ראשון, כי הבטחתי זאת לאצ"א לפני

- ה אם אפשר לא להדליף שהיתה ישיבה, ולא נתקבלה החלטה?
 א. עופר: אני שמעתי ברדיו, שצריכה להיות ישיבה וכו'.
- מי זה?
 י. רביץ:
- אני קבלתי את הידיעה בשעה 7, ואיך יכולתי להדליף זאת?
 א. עופר:
- שני מכתבים של גפני ישנם בעתונים לגבי נושא זה.
 י. גילי:
- לגבי מה?
 י. רבינוביץ:
- לגבי נושא זה.
 י. גילי:
- דוקא על גפני?
 י. רבינוביץ:
- אני נחתי זאת לעתונים? אני טוען על גפני?
 י. גילי:
- יהושע, האוצר שלך מדליף בכמויות, ואני מדבר כאן על אורגניזציה.
 י. רביץ:
- אני מודיע לך, שזה נכון, אבל שאינו בודד.
 י. רבינוביץ:
- גם בזה אני מודה.
 י. רביץ:
- מכתבים אלה נכתבו לפני חדשים.
 א. גפני:
- היתה ישיבה על הקציב הבטחון, שישבו בה שלושה שרים, ולמחרת יצא הכל החוצה.
 י. רביץ:
- אני משוכנע, שבמקרה זה לא יצא מאף אחד ממשרד הבטחון.
 ש. פרס:
- איני ערב שזה לא הבטחון. אני יכול רק להישבע, שאלי לא מגיעים עתונאים ולא מדברים אתי בכלל.
 י. רבינוביץ:
- מה התקציב שראיתם?
 י. רביץ:
- עשרים מיליון לירות.
 י. רבינוביץ:
- פחות מעשרה מיליון?
 א. אוזן:
- לשנת 1975 - זה כל העניין.
 י. רביץ:
- תקציב שהוגש הוא בסדר-גודל של 35 מיליון; לאור קיצוצים אחרונים ביקשנו לקצץ לעבודות חיוניות ביותר וקבלנו תקציב של 10 מיליון, שמחלק כך:
 א. זורע:
- תכנון, ניהול, יעוץ וסקרים - עד מיליון לירות. כביש מקשר, מתוך השטח מכביש יחס לים-רוחו - בשלב זה מסלול אחד בשני נתיבים - 2,2 מיליון לירות. חשמל - 2 מיליון לירות; מים - 1,2 מיליון לירות; מחנה - לא לחמשים משפחות, כפי שהיה נגד עיני הממשלה, אלא ל-25 משפחות בלבד - שלושה מיליון.
 י. רביץ:
- זה מחנה זמני לעובדים.
 א. זורע:
- מחנה זמני לעובדים - שלושה מיליון לירות. ברזרבה מינימלית - סכום של 400,000 לירות. בסך הכל התקציב הוא של 8,8 מיליון לירות, פלוס תכנון - 9,8 מיליון לירות. לומר שזה סותר או בא להפריע לפיתוח הגליל - אני חושב שזה בלתי-אחראי.
 י. רבינוביץ:
- ישבתי היום על בירור תקציב החקלאות, עם שר החקלאות.
 י. רביץ:
- זו הטיבה מדוע את פיתוח; אין פיתוח תעשייה ואין שיכון - כי אז אין יהוד-הגליל.
 א. עופר:
- 32% מהשיכון יהיה בגליל.
 א. עופר:
- לפי החלטת הועדה - זה יהיה 11% לכל היותר, או. זה השלם.
 א. זורע:
- הגליל מתחיל מעפולה. זו הגדרה שישנה בידי.
 א. עופר:
- אבקש להעיר שתי הערות ואבקש את אזנו של יהושע:
 י. גילי:
1. יש אנשים בישראל, שפיתוח מעלה-אדומים נחוץ להם כמו חור בגולגולת. יש אנשים ההתחייבות במעלה-אדומים היא יקרה ללבם בכל מאורס.
 א. עופר:
- אפשר להחליט כך או אחרת. מה שאני פוחד, זה מהומה, בוקה ומבוקה ומבולקה...
 י. רביץ:
- ועל כך, אני מבקש מאד מראש-הממשלה, כאשר יש לנו זמן עד יום א' -

י. רבין:

עד יום א' מוכרחים לגמור זאת, כדי לדווח לממשלה.

י. גלילי:

אני שומע שיש הוראה של יו"ר הנהלת הסוכנות לחטיבה להתישבות - לחדול
מלטפל בנושא "אווט אוף באנד" - "מחתרת", "פילגש בגבעה" ! - מה זה? ;
מיליון וחצי לירות!!

מ. זורע:

מה יש למחלקה להתישבות לעשות בזה? ממתי היא עוסקת במחנות-עובדים?

א. עופר:

מה, זה ענין פורמלי?

ש. פרס:

לא הוחלט בממשלה על התנחלות במעלה אדומים. ישראל לא דיבר על מה שהוחלט

א. עופר:

בממשלה. כי אם דובר על התנחלות - אבקש להביא זאת לממשלה; קודם-כל, לוועדת השרים

לעניני-התישבות.

י. גלילי:

אני מבקש קודם-כל שלא תעשה זאת; אבקש ממיחקה לצטט - איני אומר "ברחל בתך
הקטנה". איני מביא חצי-גאולה לעולם, אלא אמרתי: יש אנשים שענין מעלה-אדומים נחוץ

להם כחור בגולגולת... יש אנשים שבשבילם ההתנחלות במעלה-אדומים יקרה ללבם מאד. אמרתי שהממשלה

החליטה שהתנחלות במעלה-אדומים יקרה ללבם מאד? אני זהיר בדברי ומתפלא שאינכם מבינים שכל

הנושא הזה היה אחד האמצעים הגאוניים, כדי לשכך תהליך שיכול להיות מסוכן מאד מבחינה

פנימית בארץ. ואני אומר לכם, שאם לא יהיה קידום של מעלה-אדומים - יהיה לנו שם סבסטיה

במהדורה המונית וציבורית עם משקע גדול מאד של מרירות, ומה שנעשה בענין זה בקמפניה בעתונות -

זה מפיח זאת והקבוצה של המר ובן-מאיר -

מ. זורע:

שכתבו מכתב ופרסמו ברדיו. אני לא קבלתי זאת, אבל ברדיו זה פורסם כבר...

י. גלילי:

מדוע נחוץ כל הזעזוע של הסתה בנושא הגליל והתנגדות חברי כנסת סביב זה ?

במידה שיש לנו השפעה - צריך לכבות זאת.

על כן, עד יום א' צריך שכל ההודעות האלה תוסדרנה ותהיה הודעה ויהיה שקט.

י. רבין:

יוסי שריד ו... לא יביאו עשרים איש לשם. ובן-מאיר והמר - יביאו

הרבה מאד אנשים לשם...

מעלה האדומים.
10.1.75 ת"א.

ס י כ ו ם :

רה"מ י. רבין:

יש לי הצעה לסיכום:

א. כמו בכל אזור פיתוח תעשייתי - המשרד שיהיה אחראי על כך הוא משרד המסחר

והתעשייה.

ב. אנו הטלנו בישיבת-ממשלה את עבודת הפיתוח על מינהל מקרקעי-ישראל.

אי לכך - אני מציע לקבל הצעת מאיר זורע (זרו), שהמינהל ממשיך בעבודה בתיאום הדוק עם משרד

המסחר ותעשייה, עד גמר שנת התקציב הנוכחית.

משנת התקציב הבאה - מקבל משרד המסחר והתעשייה את האחריות לביצוע העניין.

עם תקציב.

השר ח. בר-לב:

בהחלט. יש לי כבחאפשרות לשבת ולגמור זאת.

רה"מ י. רבין:

טוב מאד.

השר י. גלילי:

אני רוצה לתקן את רושם דברי, כי אברהם עופר הבין אותם לא נכון.

מר מאיר זורע:

בהנחה שאתה עוסק בפיתוח.

רה"מ י. רבין:

כוונתי בהזכירי 28 מפעלים, שבאיים אלי, שעד היום זה נעשה כמו שהציע חיים;

מר מאיר זורע:

אמרתי לכולם שילכו לבא-כוח משרד המסחר והתעשייה.

זה נראה לי כסיכום שאביא לממשלה ואדבר עוד עם השר אוזן, למען הסדר הטוב.

רה"מ י. רבין:

יש עוד אלמנט, שחייבת הממשלה להחליט בו - וזה דיון לעובדים

השר ח. בר-לב:

נניח לזה היום.

רה"מ י. רבין:

צריך להטיל זאת על מישהו, כי אני עוסק בפיתוח כזה.

השר ח. בר-לב:

כאשר נגיע לזה - משרד השיכון יטפל בדבר.

רה"מ י. רבין:

בבקשה.

השר ח. בר-לב:

כן.

השר א. עופר:

לדברי מאיר זורע, המתקשרים עם הסיכום: בענין התקציב, כאשר זרו הציע

מר ארנון גפני:

לקחת מהעודפים של המינהל לביצוע התקציב - אמרנו שבענין תקציב - צריך להחליט

יחד, לשנת 1975, כי זה נושא אחד וצריך לדעת לאיזה היקף הולכים ועל-פי זה להחליט.

ב. התקציב לנושאים אלה הוא תמיד היה וצריך להיות במשרד המסחר והתעשייה.

ואת זאת הסביר שר המסחר והתעשייה. על כן, זה תואם הצעת החלטתנו, שאם ב-1 באפריל, בתקציב המסחר

ו התעשייה מה שדרוש למימון שנה זו - יינתן, אם יהיה באותו מקום שנתן, אם כי זה יכול לעבור לביצוע

במינהל מקרקעי-ישראל.

לא נעסוק היום במכניקה.

רה"מ י. רבין:

יש כאן בעיה מרכזית, שאינה מכניקה. זו פעם ראשונה ואני אומר לזרו, כיו"ר

מר א. גפני:

ועדת תקציבים של מועצת מקרקעי-ישראל, וכחבר המועצה, שעל דעת מנכ"ל

משרדי הפנים, משרד השיכון, אני ואולי יש עוד נציגי-ממשלה במועצה - ההחלטה על פיתוח וכן

פיתוח במקרקעי ישראל היא אך ורק לגבי אזורים, - אם זה מקרקעים שהולכים להימסר בפיצול, ולא

אזור-תעשייה מהסוג הזה, שיש להם כלים ממשלתיים ולא שיכונים ציבוריים. וזה דבר חשוב.

רה"מ י. רבין: ארנון, שר האוצר הוא יו"ר ועדת השרים לענייני-כלכלה. צריך לעשות פעם דיון -

מה תחומי-האחריות בין המשרדים והמינהל. תעשה דיון ותגיעו לסיכום ותגמרו בנושא

- מר א. גפני: שלא ייקבע תקדים בגלל הנושא המכאיב ולא יערבבו ענינים.
- רה"מ י. רביץ: מעלה האדומים - זה ענין ספציפי ולא סיכמנו בענין האחר וסיכמנו ששר האוצר יבחן את הענין ויתחום את הדיון.
- השר י. גלילי: אבקש להקשיב להערה עכשיו, בעקבות דברי חיים בר-לב: שלא תהיה כאן אי-הבנה: אני אומר זאת גם באזני זרו; - בהנחיות שניתנו לשר השיכון ולזרו נאמר כך: הממשלה לא קבלה החלטה על תכניות הקמת עיר^א ישוב במעלה האדומים.
- היא קבלה החלטה על מגורים לעובדים במקום. כאשר תגיע להחליט על מגורים במקום - יצטרך להיכנס לזה משרד השיכון. במידה ויר ה צורך להקים שם מחנה-עובדים - יש הבחנה בין עיר, שכונה ומחנה-עובדים.
- השר א. עופר: מה זה מחנה-עובדים?
- רה"מ י. רביץ: אהלים, לדוגמא.
- השר א. עופר: ארצה לדעת מה זה.
- השר ח. בר-לב: השאלה אם זה פועלים או משפחות או בודדים וכו'.
- השר א. עופר: ארצה לדעת מה זה - כי זה מושג חדש. עד היום יש האחזות, מאחז, מאהל ועוד. אבל זה דבר חדש.
- השר י. גלילי: זה הובא בחשבון מהרגע הראשון, ואני רוצה שלא תהיה טענה, שהיתה הסחת-דעת. חיים אומר זאת ואני רוצה שזה יהיה ברור.
- השר א. עופר: אני רוצה שיהיה ברור -
- רה"מ י. רביץ: יהיה על כך בירור, אבל הבה נוריד כולנו את העסק מהכותרות וכל אחד יתן הוראה לאנשיו בענין זה. איני אומר מה עשה ולא עשה כל אחד וכל החבלה יקבלו היראה שירדו מזה. זה לא לכבוד לאיש מאתנו, בסך הכל.
- השר א. עופר: לא, וגם הדיון היום אינו לכבוד לנו. הערה אחת: כל הזמן חוזר המשפט "האנשים שלך" איני אוטר על עובדים שלי לדבר עם שרים אחרים. שר המסחר והתעשייה יכול לפנות ישירות לממונה אצלי על מחוז הצפון ולברר בעיה. יחזקאל פנט ימל להשיב על כל פניה, ואני יכול לפנות לאיש משרד המסחר והתעשייה בענין הקשור לחמרי-בנין. זה לא הופך זאת לכך, שכאשר הוא אומר משהו, שפירוש הדבר, ששר המסחר והתעשייה אומר זאת. לכן, לא מספיק שאיש הקשור בעבודה יום-יום, ום למינהל מקרקעי ישראל הופך פתאום לאיש היגוי, אלא אם אני ממנה אותו לכך. כי אחרת, אני משוחח עם איש האוצר ואומר אחר-כך לשר האוצר, שגמרתי עם האיש הזה דברים. לכן, לא כל מה שאני מדבר אתו - מחייב אוטומטית את השר הממונה עלי, אלא אם אני בא עם סיכום שהוא על דעת המשרד.
- מר מ. זורע: במקרה זה - השר מינה את הנציג שלו.
- רה"מ י. רביץ: יש סיכום וגמרנו.
- השר י. גלילי: סיכום טוב, סיכום טוב.